

Рис 4 – Структура податкових надходжень України у 2017 році [1]

Отже, у 2017 році в Україні податок на товари та послуги склав майже половину податкових надходжень та стягувався найбільше у вигляді ПДВ, п'яту частину податкових надходжень склав ПДФО, що свідчить про те, що вони є головними джерелами формування бюджету країни.

Як бачимо, в країнах, які входять до великої сімки, використовуються достатньо ефективні механізми збору податків. Не зважаючи на податковий тиск, ці країни є високорозвиненими, що свідчить про ефективний подальший розподіл бюджетних коштів платників.

Список використаних джерел:

1. Статистичний збірник Міністерства фінансів "Бюджет України - 2018". Міністерство фінансів України – URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>
2. Статистичний збірник Міністерства фінансів "Бюджет України - 2015". Міністерство фінансів України – URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>
3. Статистичний збірник Міністерства фінансів "Бюджет України – 2014". Міністерство фінансів України – URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>
4. Податкові надходження. Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) – URL: <https://data.oecd.org/tax/tax-revenue.htm#indicator-chart>

Логінська І.Я., Салогуб В.П., студентки
Науковий керівник: Нежива М.О., канд.
 екон. наук, доцент
 Київський національний торговельно-
 економічний університет
 м. Київ, Україна

**ВНУТРІШНІЙ АУДИТ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ
 МЕТОД ОЦІНКИ СТАНУ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ**

На сьогоднішній день, проведенням внутрішнього аудиту, в більшості своїй, займаються лише ті підприємства, для яких є обов'язковим здійснення зовнішньої перевірки. Інші учасники економічної діяльності використовують відмінну від цієї стратегію ведення бізнесу, що на нашу думку, є не досить успішним рішенням в сучасних умовах управління. Запровадження практики внутрішнього

аудиту дозволяє знизити ризик банкрутства підприємства, крім того виступає позитивним сигналом для потенційних інвесторів і кредиторів, а також підвищує інвестиційну привабливість до даного економічного суб'єкта.

Під поняттям «внутрішній аудит» розуміють незалежну діяльність на підприємстві, метою якої є отримання достовірної та повної інформації для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, сприяння ефективному виконанню завдань та досягнень цілей підприємства. Його використання дозволяє вчасно виявити ті чинники, які негативно впливають на ефективність ведення виробництва та стають на шляху досягнення мети. Крім того, внутрішній аудит допомагає у визначенні того, які саме підрозділи або служби підприємства і напрями їх діяльності сприяють підвищенню результативних показників організації. Внутрішній аудит в системі управління виконує наступні завдання:

- нагляд за дотриманням законодавства, внутрішніх норм і правил;
- збереження та захист активів підприємства та власників;
- контроль за оптимальним використанням ресурсів суб'єкта господарювання;
- визначення та попередження ризиків бізнесу;
- забезпечення достовірності й повноти інформації та звітності;
- проведення стратегічного аналізу та розробка фінансових прогнозів;
- забезпечення та сприяння виконанню планів та досягненню мети діяльності підприємства [1, с. 31].

Здійснення внутрішнього аудиту на підприємстві – це основна ділянка функціонування системи внутрішнього контролю, яка полягає в перевірці діяльності певного структурного підрозділу та винайденні шляхів її удосконалення. Якісне здійснення внутрішнього аудиту залежить передусім від вдалої організації його процесу, який слід покласти на керівника підприємства та системи внутрішнього контролю, при взаємодії яких можливо створити необхідне внутрішнє нормативне забезпечення та порядок організації внутрішнього аудиту, необхідних для здійснення внутрішнього аудиту, який би внаслідок своєї діяльності приносив би максимальну користь підприємству [2, с. 672].

Основною ознакою, за якою внутрішній аудит відрізняється від зовнішнього, є те, що він залежний, тобто підпорядкований керівництву тієї фірми, де він провадиться. Тому при створенні даної діяльності на підприємстві необхідно пам'ятати про те, що результати системи внутрішнього контролю мають прозоро та об'єктивно відображати діяльність об'єкта, що перевіряється, а також бути доступним для розуміння користувачам облікової інформації. Вимоги до внутрішнього аудиту наведені нижче:

- встановлення надійної та дієвої системи внутрішнього аудиту;
- забезпечення ефективності функціонування такої системи;
- підтримка балансу внутрішніх та зовнішніх можливостей розвитку системи внутрішнього аудиту;
- своєчасне виявлення випадків шахрайства, порушень, відхилень від норм, що регулюють фінансово-господарську діяльність підприємства;
- підтримання оптимальних параметрів системи;

- безперервність розвитку та удосконалення системи;
- організаційна структура системи внутрішнього аудиту повинна відповідати розмірам та ступеню складності підприємства [1, с. 35].

Доцільно зазначити, що система внутрішнього аудиту має тісно співпрацювати з іншими службами та підприємствами, як саме вони взаємодіють наведено в табл. 1 [3].

Таблиця 1

Взаємодія відділу внутрішнього аудиту з іншими службами підприємствами

№	Підрозділ підприємства	Форма зв'язку
1.	Дирекція	Аудитор отримує від керівництва підприємства для виконання накази, розпорядження, вказівки, плани, результати перевірок, аналізу, оцінки діяльності, рекомендації, висновки.
2.	Відділ збуту та постачання	Аудитор контролює стан матеріально-технічного забезпечення, ефективність укладених угод з придбання запасів, звіти про витрачання матеріалів на виробництво, відпуск матеріалів на сторону тощо.
3.	Матеріальний склад	Аудитор контролює рух запасів, обґрунтованість і своєчасність їх оприбуткування та списання, інформує про зміни в обліку та звітності.
4.	Виробничі цехи	Аудитор контролює виробничі звіти, накладні на відпуск сировини у виробництво, відповідність фактичного виходу продукції плановим нормативам.
5.	Планово-економічний відділ	Аудитор перевіряє наявність чинних норм і нормативів, звітів про виконання планових завдань з виробничої, фінансової і комерційної діяльності, планових відпускних цін на продукцію, що виготовляється.
6.	Відділ бухгалтерської служби	Аудитор перевіряє документи, що підтверджують достовірність бухгалтерської, фінансової та статистичної звітності, обґрунтованість розрахунків із бюджетом і позабюджетними фондами, дебіторами, кредиторами.

Робота служби внутрішнього аудиту на підприємстві організовується відповідно до календарних та індивідуальних планів робіт, які затверджує керівник підприємства. Після закінчення будь-якого виду робіт внутрішній аудитор подає керівникові підприємства аудиторський звіт із зазначенням виявлених або можливих порушень. Робота вважається завершеною тоді, коли проблеми, порушені у звіті внутрішніх аудиторів, розглянуті керівником підприємства (радою директорів) і видано офіційне розпорядження про прийняття (неприйняття) рекомендацій аудиторів [1].

Внутрішній аудит спрямований на: забезпечення обґрунтованої впевненості керівництва в ефективності та раціональності здійснюваних операцій; дотримання законів і нормативних актів при веденні господарської діяльності; достовірність показників фінансової звітності; розробку та реалізацію заходів, направлених на нівелювання ризиків, збереження активів та оптимізацію механізмів контролю бізнес-операцій [4].

Отже, наявність правильно організованої системи внутрішнього контролю на сьогодні є невід'ємною складовою успішного розвитку економічного суб'єкта в умовах постійних змін зовнішнього середовища та ускладнення процесів управління. За допомогою внутрішнього аудиту можна здійснювати контроль за дотриманням законодавства, внутрішніх правил та норм, за оптимальним використанням ресурсів, визначення та уникнення ризиків, забезпечення прозорості та об'єктивної інформації у звітності.

Список використаних джерел:

1. Йовенко І. Проведення внутрішнього аудиту на підприємстві: важливі аспекти / І. Йовенко // Аудитор України. – 2015. – № 4. – С. 30-35.
2. Бутинець Ф.Ф. Аудит: [підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» для ВНЗ] / Ф.Ф. Бутинець. – 2002. – 672 с.
3. Кривобок В. О. Організація та завдання внутрішнього аудиту в системі управління підприємством / В. О. Кривобок, В. О. Євсєєнко // Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси. – 2013. – № 10. – С. 370-375.
4. Семенець А. О. Формалізація категоріально-термінологічного апарату внутрішнього аудиту на підприємствах торгівлі / А. О. Семенець // Бізнес Інформ. – 2019. – № 3. – С. 276-285.

Лотоцька І.П., студентка
Науковий керівник: Королюк Т.М.,
к.е.н., доцент
Тернопільський національний технічний
університет ім. І. Пулюя, м. Тернопіль, Україна

ОБЛІКОВО-ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ГРОШОВИХ КОШТІВ

Грошові кошти вважаються найбільш ліквідною категорією активів, що забезпечує підприємству найбільший ступінь ліквідності і, як наслідок, свободу вибору. Грошові кошти є початком та кінцем господарсько-фінансового циклу. В процесі діяльності підприємства грошові кошти в ході кругообігу перетворюються в інші активи. Грошові кошти наявні і на початковому, і на кінцевому етапах облікового циклу, що включає придбання товарів, виробництво продукції, виконання робіт, надання послуг, а також отримання виручки. Більшість операцій в діяльності підприємства зумовлюють рух грошових коштів і пов'язані з проведенням розрахунків між підприємствами. Рух коштів (надходження і вибуття грошей та їхніх еквівалентів) утворює грошові потоки. Грошовими коштами є кошти підприємства, якими воно розпоряджається в процесі своєї діяльності. Джерелами формування грошових коштів підприємства є власні та залучені кошти.

Економічна сутність грошових коштів полягає в тому, що вони виступають як активний елемент і складова частина економічної діяльності суспільства, відносин між різними учасниками і ланками відтворювального процесу. Грошові кошти беруть участь в здійсненні різних видів суспільних відносин, розподілі валового національного продукту, в придбанні нерухомості, землі, у визначенні цін, що виражають вартість товару. Крім того, грошові кошти виступають як засіб